

Görög monda: A kővé vált anya

Thébai királyának Amphiónnak, a gyönyörűséges Nióbé volt a felesége, az, aki a földkerekség legboldogabb asszonya lehetett volna, ha a nagyravágyás, a kevélység meg nem zavarja, és a földkerekség legszerencsétlenebb asszonyává nem teszi...

Tizennégy gyermeke volt, hét fia és hét lánya. Valamennyien engedelmes, szelíd gyermekek, erősek és szépek, ügyesek, és szerények.

Egyszer Thébai serény és jámbor asszonyai ünnepi áldozatot készültek bemutatni Létó istenasszony és gyermekei, Apollón és Artemisz istenek tiszteletére. Midőn látta Nióbé a thébai asszonyok készülődését, hajukban a babérkoszorút, úrrá lett rajta a nagyravágyás, és eképp szólt az ünneplőbe öltözött asszonyokhoz:

- Ó, ti vakok és esztelenek! Sóvár szemeteket ugyan miért emelitek az égi istenek felé?

Áldozatokkal ugyan miért akartok Létónak és gyermekeinek hódolni? Vajon különb Létó énnálam? Vagy nem tudjátok, hogy magam is isteni származású vagyok, és nekem hódol Phrügia minden népe? Hát elfeledtétek, hogy Létónak csak két gyermeke van, nekem meg tizennégy? Szedjétek hát le homlokotokról a babérkoszorút, hagyjátok abba oktalan serénykedéseket, térjete haza, és ne is gondoljatok Létó ünnepére!

A jámbor thébai asszonyok döbbsen hallgatták végig Nióbé káromló szavait, majd hazatértek, de otthon, a lefüggönyözött szobában kérve kéreltél esdő szavaikkal a hatalmas isteneket: vajha ne hallották volna meg Nióbé kihívó szavait, és ha igen, akkor felejtsek el könnyörületesen...

Ám Létó meghallotta a szavakat. Meghallotta, és nem felejtette el. Nyomban odafordult Apollónhoz és Artemiszhez, s elpanaszolta nekik, hogy sértette meg Nióbé, és miképpen kérkedett a maga tizennégy gyermekével. Apollón derűs arca elkomorult, és homlokát felhős ráncok barázdálták.

- Ne búsulj, anyám, és a bánat tolakodó árnyait hessgesd el magadtól! – szólalt meg szárnyas szavakkal. – Ígérem, kemény bosszút állunk sérelmedért!

Elhangzott a szó, s követte a tett. Niobé fiai éppen szokott kedvteléseikkel szórakoztak, és nem is sejtették, hogy Apollón bosszút esküdött ellenük. A legidősebb, Iszmenosz, lovát idomította, és éppen térdre kényszerítette a tajtékzó paripát, midőn szívét nyíl fúrta keresztül: Apollón ezüst nyila. Testvére, Szípülosz, vad vágára ösztökelte ménjét, de Apollón dárdája csakhamar lesújtotta, és a nyakán ejtett seben gyorsan illant el a fiatal élet. Tantalosz és Phaidimón egymással birkóztak, és átölelve tartották egymást, amikor Apollón nyila elérte őket. Egyazon nyílveessző ütötte át mindkettejük domború mellét. Az ötödik fivér, Aphenor, kétségbeesetten igyekezett melengetni testvérei hűlő tetemét, de néhány pillanat múlva ő maga is elterült, és elterült Damasztikhthón, majd a legfiatalabb fiú, Ilioneusz is...

Niobé, amikor eljutott hozzá az első hír, el sem akarta hinni. De hamar látnia kellett, hogy az istenek bosszúja elérte. Könnyeit hullatva csókolgatta fiait, de életre már nem kelthette őket. Azonban még most is, még ebben a boldogtalan percben is elfogta a kérkedés, és gúnyosan kiáltotta Létó felé:

- Azt hiszed, Létó, győztél? Dehogysis! Hiszen még mindig több gyermekem maradt, mint ahány neked van!

De alig ejtette ki ajka e gúnyos és hivalkodó szavakat, midőn Apollón és a nyájas Artemisz is megpendítette íját, és könnyörtelen nyilaik leterítették Niobé leányait is, s egyik a másik után hullott le a réti virágok közé.

Már csak egyetlenegy leánya maradt meg Niobénak. A leányka anyja ölébe fúrta fonatos fejét. És ekkor Niobé könnyörögni kezdett:

- Kegyetlen istenek! Csak ezt, csak a legkisebbet kíméljétek meg, és hagyjátok meg nekem vigaszul!

NIÓBÉ, A KŐVÉ VÁLT ANYA

Írta: Jenő

2010. április 06. kedd, 17:06 - Módosítás: 2010. szeptember 11. szombat, 07:18

De még ki sem mondhatta a szavakat, midőn ez is, a legkisebb és a leggyengébb is eleresztette anyja ruhájának redőit, és piros vérét mohón itta be az irigy föld...

Niobé ekkor érezte át igazán a sorsát. Arcát lassan elhagyta a vér, teste megdermedt. Szemei mozdulatlanul ültek szomorú orcái fölött, s nem mozdult többé sem a keze, sem a lába: hideg kővé vált a szerencsétlen anya. Csak a könnyei hullottak tovább is, szakadatlanul. Ekkor hirtelen erős szél kerekedett, amely nagy erővel közeledett. Odaérvén, felragadta Niobé kővé vált alakját, s elvitte régi hazájába, Lüdiába, és letette ott az egyik hegy csúcsán.

Az utasok, akik arra járnak, ma is látják, amint a kő – az egykor nagyravágyó Niobé – márványszeméből hullanak, peregnek a könnyek szakadatlan...